

ด่วนที่สุด
ที่ พน ๐๒๐๖/๒๕๖

วอค 1/296
๖ ๗ ๖1
14.45น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส28884 ล 1 ก ล ๑
รับที่ : ๑15288/61 กก
วันที่ : 06 ก.ย. 61 เวลา : 14:35

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคาร บี
เขตจตุจักร กทม. ๑๐๑๐๐

กัณยาน ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านพลังงาน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: Energy)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ปฏิญญารัฐมนตรีของการประชุม Asian and Pacific Energy Forum (APEF) ครั้งที่ ๒

ด้วย กระทรวงพลังงาน ขอเสนอเรื่องรายงานผลการเข้าร่วมประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านพลังงาน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: Energy) ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (นายศิริ จิระพงษ์พันธ์) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องเสนอตั้งกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีมาตรา ๔ (๑๑) และมาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับบริหารราชการกระทรวงพลังงาน ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เข้าร่วมการประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านพลังงาน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: Energy) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยก่อนการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เข้าร่วมการประชุมด้านพลังงานในเวทีนานาชาติรวม ๔ รายการ เพื่อเป็นการเตรียมการและรวบรวมนโยบายและวิสัยทัศน์ของนานาประเทศที่ได้จากการเข้าร่วมประชุมและหารือกับผู้นำของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อนำมาแสดงวิสัยทัศน์ด้านนโยบายพลังงานของประเทศไทยในการประชุม HLPF ที่นครนิวยอร์ก ซึ่งประกอบไปด้วยการประชุมต่างๆ ดังนี้ ๑) การประชุมเตรียมการระดับโลกว่าด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน) หรือ The Global SDG7 Conference ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ ๒) การประชุม Asian and Pacific Energy Forum (APEF) ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ ๓) การประชุม International Energy Forum Ministerial Meeting ครั้งที่ ๑๖ (IEF16) ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย และ ๔) การประชุม Berlin Energy Transition Dialogue ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อรายงานผลการประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านพลังงาน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: Energy) ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และการประชุมเตรียมการด้านพลังงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ให้คณะรัฐมนตรีได้รับทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงพลังงานขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้โปรดเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เข้าร่วมการประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านพลังงาน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: Energy) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และการประชุมเตรียมการด้านพลังงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ การประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านพลังงาน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: Energy)

๔.๑.๑ การประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านพลังงาน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: Energy) จัดขึ้นในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้หัวข้อหลักคือ “Transformation towards Sustainable and Resilient Societies” การประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมประจำปีที่จัดโดยสหประชาชาติ (UN) โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นเวทีให้ประเทศต่างๆ ได้ร่วมทบทวนความคืบหน้าการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน (2030 Agenda for Sustainable Development: 2030 Agenda) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๔.๑.๒ ในช่วงของการประชุม HLPF รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้รับเกียรติให้เข้าร่วมอภิปรายและกล่าวถ้อยแถลงด้านการดำเนินการด้านความยั่งยืนทางพลังงานในประเทศไทย ในหัวข้อ “Review of SDGs implementation: SDG 7 - Ensure Access to Affordable, Reliable, Sustainable and Modern Energy for All” โดยกล่าวว่า ภายใต้นโยบายประเทศไทย ๔.๐ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการใช้พลังงานหมุนเวียนที่มีศักยภาพในประเทศไทย รวมถึงพัฒนาระบบสายส่งและโครงข่ายอัจฉริยะที่ผสมผสานระหว่างไฟฟ้าที่ผลิตจากเชื้อเพลิงฟอสซิลและพลังงานหมุนเวียนแบบกระจายศูนย์เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ใช้พลังงานในราคาที่เหมาะสมและมีคุณภาพ จะเห็นได้จากปัจจุบันที่มีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนมากกว่า ๑๑,๐๐๐ เมกะวัตต์ โดยผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานชีวมวล อีกทั้งในภาคการขนส่งก็ได้มีการส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ เช่น เอทานอล และไบโอดีเซล นอกจากนี้ กระทรวงพลังงานไทยยังเล็งเห็นถึงความสำคัญและการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าของพื้นที่อ่างเก็บน้ำ จึงได้ริเริ่มให้มีการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ โดยมีแผนที่จะส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ ๑,๑๐๐ เมกะวัตต์ ในระยะเวลา ๓ ปีนับจากนี้ รวมถึงมีแนวคิดที่จะดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวล ๓๐๐ เมกะวัตต์ ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ โดยเน้นการใช้ชีวมวลจากเศษไม้หรือรากไม้ยางพาราเป็นหลัก ซึ่งนอกจากจะทำให้ประเทศไทยมีการใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี

ค.ศ. ๒๐๓๖ แล้ว ประชาชนชาวไทยยังสามารถเข้าถึงพลังงานที่มีต้นทุนถูกลงอีกด้วย ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้ให้ข้อสรุปว่า การดำเนินการที่จะบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือ ความพยายาม และการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงความร่วมมือทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามที่ตั้งไว้อีกด้วย

๔.๑.๓ ทั้งนี้ ประธานที่ประชุมได้แสดงความยินดีที่ประเทศไทยประสบผลสำเร็จในการช่วยผู้ติดค้างสู่ความปลอดภัย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้กล่าวขอบคุณที่ประชุม HLPF และนานาชาติที่แสดงความห่วงใยและให้กำลังใจในการดำเนินการช่วยเหลือทีมเยาวชนฟุตบอลและโค้ชทีมหมูป่าอเคเดมี่ที่ติดอยู่ในถ้ำหลวง จังหวัดเชียงราย และได้แจ้งให้ที่ประชุม HLPF ทราบว่า เยาวชนทั้ง ๑๒ คน และโค้ช ได้รับการช่วยเหลือออกจากถ้ำหลวงอย่างปลอดภัยแล้ว และทุกคนอยู่ในระหว่างการพักฟื้น และขอขอบคุณด้วยความจริงใจที่นานาชาติได้หยิบยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือต่อเหตุการณ์ในครั้งนี้ รวมถึงขอขอบคุณประชาชนจากทั่วทุกมุมโลกที่ช่วยสวดมนต์ให้การดำเนินการช่วยเหลือเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเข้มแข็ง และความปรารถนาดีจากทุกๆ ด้านเพื่อให้ไทยผ่านพ้นเหตุการณ์ที่ยากลำบากนี้ไปได้ เหตุการณ์ในประเทศไทยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าทั่วโลกต่างมีหัวใจที่ดีและความปรารถนาดีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันอย่างแท้จริง และสามารถทำงานร่วมกันเพื่อความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกันได้

๔.๑.๔ นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและคณะ ได้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงานที่ บริษัท จีอี จำกัด (General Electric: GE) ซึ่งเป็นบริษัทด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมดิจิทัลชั้นนำของโลกที่พัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมหลายด้าน เช่น พลังงาน การขนส่ง ซอฟต์แวร์ เทคโนโลยีด้านการบิน เป็นต้น ซึ่งการเข้าศึกษาดูงานดังกล่าว เป็นโอกาสในการเรียนรู้แนวทางในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีระบบเก็บสะสมพลังงาน (Energy Storage System) เนื่องจากประเทศไทยมีแผนที่จะพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ซึ่งจะผลิตพลังงานจากแหล่งพลังงานหมุนเวียนที่มีความไม่แน่นอน เช่น แสงอาทิตย์ และลม เป็นต้น โดยการกักเก็บพลังงานที่ผลิตได้จากแหล่งพลังงานหมุนเวียนข้างต้นสำหรับใช้งานในห้วงเวลาที่ไม่สามารถผลิตพลังงานได้ รวมถึงประเทศไทยมีแผนส่งเสริมการใช้อยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งมีความจำเป็นต้องติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้า (Charging Station) ดังนั้น เพื่อให้มีพลังงานไฟฟ้าเพียงพอและสม่ำเสมอ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ทั้งนี้ ที่ผ่านมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เข้าร่วมการประชุมและแสดงจุดยืนเกี่ยวกับนโยบายด้านพลังงานของไทยในกรอบเวทีการประชุมนานาชาติด้านพลังงาน ได้แก่

๔.๒ การประชุมเตรียมการระดับโลกว่าด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน) หรือ The Global SDG7 Conference

๔.๒.๑ เมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กระทรวงพลังงานได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับ Department of Economic and Social Affairs (DESA) และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (เอเอสแคป) สหประชาชาติ ในการจัดการประชุมเตรียมการระดับโลกว่าด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน) หรือ The Global SDG7 Conference ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ

๔.๒.๒ การประชุม The Global SDG7 Conference เป็นเวทีการประชุมระดับโลกในการหารือสำคัญเชิงนโยบายและแนวปฏิบัติด้านพลังงานที่ยั่งยืน โดยการประชุมดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านพลังงานจากประเทศพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนาร่วม

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนวคิด และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗: พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้ โดยผลจากการประชุมครั้งนี้ จะถูกนำไปรายงานในการประชุม High – Level Political Forum on Sustainable Development 2018 (HLPF 2018) ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ นครนิวยอร์ก ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ รวมทั้งหมดประมาณ ๔๓๐ คน เป็นผู้แทนจากประเทศสมาชิกจำนวน ๔๘ ประเทศ และองค์การระหว่างประเทศจำนวน ๒๙ องค์การ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงพลังงาน และผู้แทนกระทรวงพลังงาน ได้เข้าร่วมพิธีเปิดการประชุม และการประชุมเต็มคณะ (Plenary Session) ในช่วงเช้าของวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๔.๒.๓ ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้รับเกียรติให้ร่วมกล่าวเปิดการประชุมฯ และร่วมเป็นผู้อภิปราย (Panelist) ในช่วงการประชุมเต็มคณะ (Plenary Session) ภายใต้หัวข้อ “Progress, trends and gaps toward the achievement of SDG7” ในช่วงเช้าของวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้สะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการนำหลักการของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาปรับใช้ในการกำหนดแผน ยุทธศาสตร์ และนโยบายต่างๆ ความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน) พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานของกระทรวงพลังงานในการประยุกต์ใช้หลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืนในการพัฒนาโครงการด้านพลังงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน เช่น ๑) การกำหนดคุณภาพน้ำมันดีเซลโดยปรับสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลอย่างยืดหยุ่นตามกลไกตลาด เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันปาล์มดิบ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการบรรเทาผลกระทบด้านราคาแก่เกษตรกรได้อย่างยั่งยืน ๒) การกำหนดนโยบายที่สนับสนุนระบบผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กกลางจากของเหลือใช้จากภาคเกษตรกรรม และ ๓) การจัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดประเภทหรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้น พร้อมกันนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้ย้ำว่า รัฐบาลไทยมีความตั้งใจจริงในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อทำความเข้าใจความต้องการ และสามารถกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทสภาพที่ต่างกันไป ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เสนอว่าการสร้างระบบพลังงานที่ยั่งยืนจะเป็นเครื่องมือที่ประเทศไทยจะใช้ในการบรรลุเป้าหมายที่ ๗ ในอนาคต ประกอบกับการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาภาคพลังงานทดแทน ถึงแม้เส้นทางการพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืนของประเทศไทยในภาคการปฏิบัตินั้นยังมีความท้าทายอยู่มาก ซึ่งต้องอาศัยการสร้างจิตสำนึกร่วมกันมากกว่าเพียงแค่บังคับการกระทำด้วยกฎหมาย ท้ายที่สุดนี้ กระทรวงพลังงานพร้อมให้การสนับสนุนการทำงานของสหประชาชาติอย่างเต็มที่ เพื่อสนับสนุนให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐

๔.๒.๔ นอกจากนี้ การประชุมฯ ได้มีการหารือเกี่ยวกับความท้าทายและโอกาสในการเพิ่มสัดส่วนของพลังงานทดแทนอย่างมีนัยสำคัญ และปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานทั่วโลกเป็นสองเท่า สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างความสำเร็จตามข้อตกลงปารีสเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการประชุมฯ คำนึงถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคและประเทศในสถานการณ์พิเศษ เช่น ประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด ประเทศที่กำลังการพัฒนา และกลุ่มประเทศหมู่เกาะ เป็นต้น ด้วยการลงทุนในพลังงานที่ยั่งยืนในประเทศเหล่านี้จะมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการบรรลุตามเป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน)

๔.๒.๕ ผู้เข้าร่วมประชุมฯ เล็งเห็นถึงความสำคัญว่าเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ จะช่วยเร่งให้ประเทศสมาชิกสามารถบรรลุเป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน) โดยภาครัฐต้องสร้างสภาพแวดล้อม

นโยบาย และเงื่อนไขด้านกฎระเบียบที่มีเสถียรภาพและเอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพลังงาน รวมถึงสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการร่วมกันของภาครัฐและเอกชนเพื่อเอาชนะอุปสรรคทางด้านการเงิน การเพิ่มกำลังการผลิต และการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

๔.๒.๖ ผลการหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานภายในการประชุม

๑) การหารือทวิภาคีกับ Mr. Liu Zhenmin รองเลขาธิการสหประชาชาติที่กำกับดูแล DESA

- รองเลขาธิการสหประชาชาติที่กำกับดูแล DESA กล่าวขอบคุณกระทรวงพลังงานที่ร่วมเป็นเจ้าภาพในการจัดงานการประชุม The Global SDG7 Conference ในครั้งนี้ และขอขอบคุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานที่ให้เกียรติมาร่วมกล่าวเปิดการประชุมฯ รวมถึงเข้าร่วมการเสวนาระดับรัฐมนตรีภายในการประชุมฯ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้กล่าวว่า กระทรวงพลังงานพร้อมให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกการทำงานของสหประชาชาติอย่างเต็มที่เพื่อสนับสนุนให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (พลังงาน)

๒) การหารือทวิภาคีกับ Dr. Sun Xiansheng เลขาธิการ International Energy Forum (IEF)

- เลขาธิการ IEF ได้กล่าวขอบคุณกระทรวงพลังงานไทยอีกครั้งในฐานะเจ้าภาพการจัดประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรีพลังงานเอเชีย ครั้งที่ ๗ (The 7th Asian Ministerial Energy Roundtable: AMER7) ที่ผ่านมา และได้กล่าวเรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเข้าร่วมการประชุม International Energy Forum (IEF) Ministerial Meeting ครั้งที่ ๑๖ ระหว่างวันที่ ๑๑ – ๑๒ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย พร้อมกันนี้ เลขาธิการ IEF ยังได้กล่าวเชิญชวนประเทศไทยให้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กร IEF ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยในการพัฒนาภาคพลังงานต่อไป โดยฝ่ายไทยขอรับไว้พิจารณาและได้ชี้แจงว่าการเข้าเป็นสมาชิกองค์กรหนึ่งองค์กรใดจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๓) การหารือทวิภาคีกับ Mr. Adnan Z. Amin ผู้อำนวยการใหญ่ทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (International Renewable Energy Agency: IRENA)

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้กล่าวขอบคุณ IRENA ที่ช่วยประเทศไทยในการประเมินความพร้อมด้านนโยบายพลังงานทดแทนของไทย (Renewable Readiness Assessment: RRA) และการจัดทำแผน การดำเนินงานด้านพลังงานทดแทนให้กับประเทศไทย (REmap) ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานประสงค์ให้ IRENA ให้การสนับสนุนเพิ่มเติมในเรื่องของการดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจและการเงินเกี่ยวกับการใช้พลังงานหมุนเวียนกับอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศ รวมถึงการเพิ่มโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน และการเข้าถึงแหล่งพลังงาน อาทิ ระบบสายส่งและจ่ายไฟฟ้า เป็นต้น

- ผู้อำนวยการใหญ่ทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ ได้กล่าวนำว่าให้ประเทศไทยรักษาความยั่งยืนของแหล่งพลังงานทดแทนเพื่อรองรับเทคโนโลยีพลังงานทดแทนที่จะมีราคาถูกลง ในอนาคตอันใกล้ อีกทั้ง IRENA ยังได้ให้การสนับสนุนเป้าหมายของประเทศไทยในการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเป็นร้อยละ ๓๐ รวมถึงการขยายตลาดพลังงานทดแทนให้ได้สัดส่วนการใช้

พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ ๓๐ ในอนาคตนอกเหนือจากนโยบายเปิดเสรี Solar Rooftop นอกจากนี้ ผู้อำนวยการใหญ่ฯ ยังเสนอแนะให้ประเทศไทยพิจารณาอย่างรอบคอบในเรื่องอัตราภาษี FIT (Feed-in Tariff) ของระบบพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดใหญ่ (Utility-scale Solar Farm) เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๔.๓ การประชุม Asian and Pacific Energy Forum (APEF) ครั้งที่ ๒

๔.๓.๑ การประชุม Asian and Pacific Energy Forum (APEF) ครั้งที่ ๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓ - ๕ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย (นายวีระศักดิ์ ฟุตระกูล) ร่วมกล่าวเปิดการประชุมดังกล่าว ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีทบทวนและอภิปรายถึงความคืบหน้าในการดำเนินการต่อประเด็นท้าทายด้านความมั่นคงทางพลังงานภายใต้กรอบการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (Sustainable Development Goal 7: SDG7) เรื่องพลังงานและสนับสนุนการหาหรือแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิก ESCAP เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางพลังงานและการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๗๓ (the 2030 Agenda for Sustainable Development)

๔.๓.๒ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้รับรองปณิธานรัฐมนตรีร่วมกับผู้บริหารระดับสูงจากประเทศสมาชิกและองค์กรระหว่างประเทศ ปณิธานรัฐมนตรีดังกล่าวมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) ของประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ผ่านการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อยกระดับความมั่นคงทางพลังงาน และสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนผ่านรูปแบบการใช้พลังงานและสร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่ย่อมเยาและยั่งยืนต่อไป (ปณิธานรัฐมนตรีดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๓.๓ นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานยังได้กล่าวปิดต่อที่ประชุมดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกล่าวขอบคุณ UNESCAP สำหรับการจัดประชุม APEF ครั้งที่ ๒ และกล่าวถึงการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางพลังงานผ่านนโยบายและกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (SDG7) และการให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านรูปแบบการใช้พลังงาน (Energy Transition) ทั้งในกลุ่มประเทศผู้ผลิตและผู้บริโภคพลังงาน รวมทั้งการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านรูปแบบการใช้พลังงาน ผ่านข้อบังคับ กฎหมาย การสนับสนุนด้านการเงิน และกลไกการตลาด เพื่อให้การเกิดการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านรูปแบบการใช้พลังงานอย่างเป็นรูปธรรม เป็นผลให้การเปลี่ยนผ่านเป็นไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการรับรองปณิธานรัฐมนตรีของที่ประชุมจะส่งผลให้เกิดการดำเนินการเพื่อบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๗ (SDG7) และการยกระดับความมั่นคงทางพลังงานต่อไป

๔.๔ การประชุม International Energy Forum Ministerial Meeting ครั้งที่ ๑๖

๔.๔.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เดินทางเข้าร่วมการประชุม International Energy Forum Ministerial Meeting ครั้งที่ ๑๖ (IEF16) ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งการประชุมดังกล่าวจัดขึ้นภายใต้หัวข้อหลัก (Theme) คือ “The Future of Global Energy Security: Transition, Technology and Investment” โดยการประชุมดังกล่าวเป็นเวทีหารือเกี่ยวกับประเด็นความมั่นคงทางด้านพลังงาน การพัฒนาที่ยั่งยืน การรักษาเสถียรภาพน้ำมัน

การลงทุนด้านพลังงานในยุคการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านพลังงาน ซึ่งประกอบด้วย ๔ วาระ ได้แก่ ๑) Global Shifts: The Future of Global Energy Security – Finding New Balances ๒) Sustainable and Inclusive Growth – Energy Access and Affordability ๓) Oil & Gas Market Stability and Change – Investment in a New Era และ ๔) Uptake of Clean Technologies: Disruption and Coexistence of New and Existing Technologies – The Way Ahead

๔.๔.๒ การประชุมดังกล่าวมีรัฐมนตรีและผู้แทนระดับสูงจากประเทศต่างๆ เข้าร่วมการประชุมกว่า ๔๘ ประเทศ อาทิ อินเดีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ บาห์เรน กาตาร์ จอร์แดน อิหร่าน ญี่ปุ่น สปป.ลาว บังกลาเทศ จีน รัสเซีย เกาหลีใต้ และสหรัฐอเมริกา ผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ จำนวน ๑๒ องค์กร อาทิ International Energy Agency (IEA), Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC), Energy Charter, UNESCAP, Organization of Arab Petroleum Exporting Countries (OAPEC) และ World Economic Forum (WEF) รวมถึงผู้แทนจากหน่วยงานเอกชน จำนวน ๒๖ บริษัท อาทิ Total, Sonatrach, ExxonMobil, Statoil, ADNOC และ Chevron รวมผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๔๐๐ คน

๔.๔.๓ ในช่วงพิธีเปิดการประชุม นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐอินเดีย (H.E. Narendra Modi) ได้ให้เกียรติเป็นประธานกล่าวเปิดการประชุม โดยกล่าวถึงแนวโน้มด้านพลังงานในอนาคตที่ผู้บริโภคพลังงานได้เปลี่ยนไปสู่ประเทศที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม OECD อีกต่อไป เช่น ตะวันออกกลาง แอฟริกา และเอเชีย ซึ่งการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar PV) ได้กลายเป็นพลังงานที่ประหยัดเมื่อเทียบกับแหล่งพลังงานอื่นๆ นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี Modi ยังได้ให้ความสำคัญกับภาคพลังงานมาโดยตลอด โดยได้มีการพัฒนาแนวทางเพื่อบรรเทาความยากจนผ่านการกำหนดนโยบายทางด้านพลังงาน ๔ เสาหลัก ได้แก่ ๑) การเข้าถึงแหล่งพลังงาน (Energy Access) ๒) การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Energy Efficiency) ๓) การพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืน (Energy Sustainability) และ ๔) ความมั่นคงทางด้านพลังงาน (Energy Security) โดยเน้นในเรื่องของการใช้ประโยชน์จากทุกแหล่งพลังงาน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซ และเชื้อเพลิงชีวภาพ

๔.๔.๔ รัฐมนตรีพลังงานอินเดีย (H.E. Dharmendra Pradhan) ได้กล่าวเปิดการประชุมในฐานะเจ้าภาพจัดการประชุม โดยกล่าวว่า ปัจจุบันอินเดียเป็นประเทศที่ใช้พลังงานมากทีสุดเป็นลำดับ ๓ ของโลก และเป็นประเทศที่นำเข้าน้ำมันดิบเป็นลำดับ ๓ ของโลก รวมถึงเป็นลำดับ ๔ ของโลกในการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) และเป็นประเทศที่มีกำลังกลั่นปิโตรเลียมใหญ่ทีสุดเป็นลำดับ ๔ ของโลก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอินเดียได้มีส่วนร่วมทางด้านพลังงานของโลกมากขึ้น รัฐบาลอินเดียภายใต้การบริหารงานของนายกรัฐมนตรี Narendra Modi กำลังอยู่ในช่วงแก้ไขปัญหาด้านพลังงานเพื่อให้ประชาชนในประเทศเข้าถึงแหล่งพลังงานสะอาด มีราคาที่เหมาะสม และมีแหล่งพลังงานที่ยั่งยืน ซึ่งการเข้าถึงแหล่งพลังงานถือเป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนวิถีชีวิตทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในอินเดีย

๔.๔.๕ เลขาธิการ International Energy Forum (Mr. Sun Xiansheng) ได้กล่าวเปิดการประชุมในฐานะที่เป็นผู้ประสานงานจัดการประชุม โดยกล่าวขอบคุณสาธารณรัฐอินเดียที่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม International Energy Forum Ministerial Meeting ในครั้งนี้ เนื่องจากอินเดียเป็นหนึ่งในประเทศที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาตลาดพลังงานทั่วโลกในทศวรรษต่อไป โดยเลขาธิการ IEF ได้มองไปถึงความร่วมมือในอนาคตข้างหน้าระหว่างประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้บริโภคพลังงาน ซึ่งภาคเชื้อเพลิงฟอสซิลจะยังคงเป็นผู้เล่นหลักของความต้องการทางด้านพลังงานภายในปี ค.ศ. ๒๐๔๐ ตามการคาดการณ์ของ IEA

และ OPEC ซึ่งบทบาทของเชื้อเพลิงฟอสซิล เทคโนโลยีพลังงานสะอาด และพลังงานทดแทนจะนำไปสู่ความนำเชื่อถือและเข้าถึงได้ ซึ่งเวทีการประชุมนี้จะเป็นโอกาสอันดีในการหารือเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี และนโยบายที่จะส่งผลต่อการค้าและการลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๔.๔.๖ รัฐมนตรีพลังงานแห่งซาอุดีอาระเบีย (H.E. Khalid Al Falih) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ส่งผลถึงภาคพลังงาน โดยเชื่อว่าโลกต้องการใช้ประโยชน์จากทุกแหล่งพลังงานรวมถึงการเพิ่มปริมาณน้ำมันและก๊าซ ดังนั้น ประเทศต่างๆ จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์สองประการคือ ประการแรก เราจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งพลังงานและเทคโนโลยีใหม่ และประการที่สอง พวกเราต้องลงทุนในแหล่งพลังงานที่มีอยู่เดิมเนื่องจากเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอนาคตอันใกล้ ซึ่งซาอุดีอาระเบียได้ใช้แนวทางนี้ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในธุรกิจน้ำมันและก๊าซ รวมถึงการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนที่ซาอุดีอาระเบียมีความเป็นเลิศและมีความตั้งใจที่จะเป็นผู้นำระดับโลกอีกด้วย นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งพลังงาน ความเพียงพอของแหล่งพลังงาน และราคาพลังงานที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อภาคพลังงานเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างงาน และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

๔.๔.๗ ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้รับเกียรติให้เข้าร่วมอภิปรายในเวทีเสวนาระดับรัฐมนตรี (Ministerial Panel) ในหัวข้อ “Uptake of Clean Technologies: Disruption and Coexistence of New and Existing Technologies - The Way Ahead” ร่วมกับผู้แทนระดับรัฐมนตรี ๓ ประเทศ ได้แก่ โมร็อกโก เกาหลีใต้ และเม็กซิโก และผู้แทนจากภาคเอกชน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ บริษัท MENAT & India, Baker Hughes GE บริษัท Engineers India Limited บริษัท Schlumberger และบริษัท Siemens Gamesa โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้กล่าวในเวทีเสวนาเกี่ยวกับนโยบายกฎระเบียบ และการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในภาคพลังงานเพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงพลังงาน (Accessibility) มีราคาพลังงานที่เหมาะสม (Affordability) และมีส่วนร่วมในการผลิตพลังงานเพื่อลดค่าใช้จ่ายและหารายได้ตามความสามารถ โดยปัจจุบันไทยเรียนรู้ในเรื่องการปรับเปลี่ยนนโยบายและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านพลังงานโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อีกทั้งไทยกำลังมุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบพลังงานของประเทศไปสู่การใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้น เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานชีวมวล ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีแหล่งพลังงานทดแทนที่เพียงพอ โดยเฉพาะพลังงานชีวมวลที่มาจากของเหลือใช้จากภาคเกษตรกรรม เช่น เปลือกไม้ และต้นไม้โตเร็ว โดยมีเป้าหมายในการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวลให้ได้ ๓๐๐ เมกะวัตต์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการพัฒนาระบบไฟฟ้าขนาดเล็กแบบกระจายศูนย์ (Decentralized Generation: DG) หรือ Independent/Stand-alone Network System เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งระบบดังกล่าวนี้รัฐบาลไม่จำเป็นต้องมีการอุดหนุน (Subsidy) อีกทั้งรัฐบาลยังมีนโยบายและกฎระเบียบที่รัดกุมในการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลที่ทัดเทียมกับในระดับภูมิภาคและระดับสากล

๔.๔.๘ ผลการหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานภายในการประชุม

๑) การหารือทวิภาคีกับ Mr. Patrick Pouyanne ประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัท Total จำกัด

- เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้หารือทวิภาคีกับ Mr. Patrick Pouyanne กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัท Total จำกัด

/ซึ่ง Mr. Patrick...

ซึ่ง Mr. Patrick Pouyanne ได้กล่าวขอบคุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานที่ได้ให้โอกาสเข้าพบหารือและกล่าวขอบคุณที่ไทยให้การสนับสนุนการลงทุนของบริษัท Total จำกัด ในแหล่งปิโตรเลียมอ่าวไทยอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากการลงทุนของบริษัท Total จำกัด ร่วมกับ บริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) กำลังจะสิ้นสุดสัญญาสัมปทานในแหล่งบงกช ในปี ๒๕๖๖ ทางบริษัท Total ก็ยังต้องการลงทุนต่อเนื่องร่วมเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับบริษัท ปตท.สผ. ต่อไป และขอทราบว่า ทางกระทรวงพลังงานของไทยจะสามารถเปิดประมูลได้เมื่อไหร่และใช้ระบบประมูลอย่างไร

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้กล่าวขอบคุณที่บริษัท Total ได้เข้ามาลงทุนปิโตรเลียมในไทยอย่างต่อเนื่อง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทางบริษัท Total จะยังเชื่อมั่นในการร่วมลงทุนในประเทศไทยต่อไป ทั้งนี้ การเปิดประมูลแหล่งสัมปทานปิโตรเลียมบงกช คาดว่าจะสามารถเปิดได้ภายในไม่ช้านี้ และขอเชิญชวนให้ทางบริษัทฯ เข้าร่วมประมูลด้วยเช่นเดียวกัน ภายใต้ข้อกำหนด TOR ฉบับใหม่ ภายใต้ระบบแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract: PSC)

๒) การหารือกับ Dr. Carole Nakhle ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัท Crystol Energy จำกัด

- เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้หารือกับ Dr. Carole Nakhle ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัท Crystol Energy จำกัด เกี่ยวกับระบบการจัดเก็บผลประโยชน์ของรัฐที่ได้จากการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม (Fiscal Regime) และส่วนแบ่งที่จะดึงมาเป็นของรัฐ (Government Take) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เห็นว่า จากการได้เข้าฟังการบรรยายของ Dr. Carole Nakhle ในเรื่องดังกล่าวเห็นว่ามี ความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเชิญมาช่วยศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจกับภาคประชาชน (Public Participation) ต่อการจัดเก็บผลประโยชน์ของภาครัฐบาล การแสดงถึงความชัดเจน และการดำเนินการสัมปทานปิโตรเลียมของไทย และขอเชิญมาศึกษา และสร้างความเข้าใจ พร้อมทั้งสื่อความถึงระบบการแบ่งผลประโยชน์ ของรัฐบาล และเอกชน ด้วยการเป็นวิทยากรบรรยายในเรื่องดังกล่าวให้ภาคส่วน ที่ต้องการความชัดเจนของไทยได้ทราบแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินสัมปทานปิโตรเลียมในประเทศไทย

๔.๕ การประชุม Berlin Energy Transition Dialogue ครั้งที่ ๔

๔.๕.๑ การประชุม Berlin Energy Transition Dialogue ครั้งที่ ๔ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ – ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ภายใต้หัวข้อ “Accelerating an innovative energy transition integration all sectors” ซึ่งการประชุมดังกล่าวจัดโดยกระทรวงการต่างประเทศร่วมกับกระทรวงเศรษฐกิจและพลังงานของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการหารือระดับผู้กำหนดนโยบาย นักวิชาการ และภาคธุรกิจ ในการแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับนโยบายพลังงานและแนวทางการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบพลังงานรูปแบบใหม่ ซึ่งการประชุม BETD ถือเป็นเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภาคพลังงานทั้งรัฐบาลและเอกชน ในการขับเคลื่อนสู่การเปลี่ยนผ่านทางพลังงานมุ่งเน้นการอนุรักษ์พลังงานและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้อตกลงปารีส (The Paris Agreement) โดยการประชุมดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมประชุมในระดับรัฐมนตรีพลังงานกว่า ๓๐ ประเทศ ผู้บริหารจากองค์กรระหว่างประเทศชั้นนำทั่วโลก ผู้เชี่ยวชาญและบริษัทผู้นำด้านเทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทน รวมผู้เข้าร่วมงานกว่า ๒,๐๐๐ คน

๔.๕.๒ การประชุมดังกล่าวมีการเปิดตัวการศึกษาเรื่อง “Renewable Energy Policies in a Time of Transition” จัดทำขึ้นโดย ๓ หน่วยงาน คือ The International Renewable Energy Agency (IRENA) The International Energy Agency (IEA) และ The Renewable Energy Policy Network for the 21st Century (REN21) โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายได้มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นเกี่ยวกับแนวทางเลือกในการออกนโยบายเพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในหลายๆ ภาคส่วน เช่น ภาคไฟฟ้า ภาคการผลิตความร้อนและความเย็น ภาคขนส่ง โดยพิจารณาถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและโครงสร้างตลาดพลังงานรวมถึงการเชื่อมต่อพลังงานทดแทนเข้ากับระบบเพื่อให้เกิดการขยายตัวของการใช้พลังงานทดแทน ซึ่งตาม Roadmap 2050 (Global Energy Transition) ของ IRENA ระบุถึงการใช้มาตรการประหยัดพลังงาน (EE) ควบคู่กับการใช้พลังงานทดแทน (RE) เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยมีเป้าหมายภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนในภาคครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๐ โดยพลังงานหมุนเวียนจะมีสัดส่วนประมาณ ๒ ใน ๓ ของสัดส่วนในการผลิตไฟฟ้าและก่อให้เกิดการสร้างงานเพิ่มขึ้นจากธุรกิจนี้ประมาณการว่าด้วยมาตรการด้านการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนนี้จะทำให้ GDP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ในแต่ละปีจนถึงปี ค.ศ. ๒๐๕๐ พลังงานทดแทนในรูปแบบ Off-Grid Power Supply จะทำให้หลายครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้

๔.๕.๓ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้เข้าร่วมอภิปรายในเวทีเสวนาระดับรัฐมนตรี (Ministerial Panel) ในหัวข้อ “Leveraging Public Finance in Future Energy Markets” ร่วมกับผู้แทนผู้ร่วมอภิปรายอีก ๓ ประเทศ และ ๒ องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ ผู้ร่วมอภิปรายจากประเทศกานา เกาหลีใต้ โมร็อกโก บรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation-IFC) บริษัท Microenergy International และ Global Wind Energy Council (GWEC) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้กล่าวในเวทีเสวนาดังกล่าวถึงข้อมูลความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศไทย ความสามารถในการผลิตไฟฟ้าที่สูงเกินกว่าความต้องการเป็นผลมาจากการผลิตไฟฟ้าจากแหล่งพลังงานหมุนเวียน (Renewable) ซึ่งประเทศไทยมีนโยบายในการสนับสนุนพัฒนาด้านพลังงานหมุนเวียน โดยใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจะมีการเก็บเงินทุกๆ ๒๕ สตางค์ต่อลิตร และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนส่งเสริมการติดตั้งแผงโซลาร์ ๕ ในอุปกรณ์ไฟฟ้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงาน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้ให้ความเห็นว่าภาคเอกชนควรจะเป็นส่วนหลักในเรื่องการลงทุน และรัฐบาลเป็นส่วนสนับสนุนในด้านนโยบาย โดยภาพรวมของเวทีการประชุมระดับโลกในครั้งนี้ นับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้หลายภาคส่วนได้หารือเชิงนโยบาย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อนำไปปรับใช้ในช่วงการเปลี่ยนผ่านระบบพลังงานที่ยั่งยืน ตลอดจนเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม อันจะเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการภารกิจด้านพลังงานของไทยต่อไป

๔.๕.๔ นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและคณะ ได้เข้าเยี่ยมชมกระบวนการผลิตกังหันก๊าซเพื่อการผลิตไฟฟ้าด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยของบริษัท ซีเมนส์ โดยมีนายมาร์คัส ลอเรนซินี ประธานและหัวหน้าฝ่ายบริหารบริษัท ซีเมนส์ จำกัดประเทศไทย เมียนมา และกัมพูชา นำคณะเยี่ยมชมกระบวนการผลิตกังหันก๊าซที่ผลิตจากโรงงานแห่งนี้ โดยกังหันก๊าซรุ่น SGT-8000H จะถูกนำมาติดตั้งในโรงไฟฟ้าทดแทนโรงไฟฟ้าพระนครใต้ ระยะที่ ๑ ที่จังหวัดสมุทรปราการในอนาคตอันใกล้

๔.๕.๕ ผลการหาหรือทวิภาคีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานในการประชุมฯ

๑) การประชุมหาหรือทวิภาคีกับบริษัท VESTAS

- เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้หารือร่วมกับบริษัท VESTAS ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตกังหันลมผลิตไฟฟ้า Wind Turbine Generator รายใหญ่ของโลก สัญชาติเดนมาร์ก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานประสงค์ให้ทาง VESTAS แบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาศักยภาพด้านลม (Wind Data Information) ในประเทศไทยให้กับรัฐบาลไทยและเชิญชวนให้มาตั้งโรงงานผลิตใบพัด (Blade) และ Tower ในไทยในบริเวณพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC รวมถึงช่วยศึกษาสาเหตุที่โรงไฟฟ้าพลังงานลมภาคใต้ของไทย ที่กำลังผลิตติดตั้ง ๓๐ เมกะวัตต์ โดยติดตั้งเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ สามารถผลิตไฟฟ้าจริงได้เพียงแค่ ๓ เมกะวัตต์ (Capacity Factor ร้อยละ ๑๐)

- VESTAS เสนอให้สร้างโรงไฟฟ้าประเภท Hybrid คือ โรงไฟฟ้าพลังงานลม คู่กับโรงไฟฟ้าโซลาร์และ Energy Storage เพื่อให้ได้ค่า Capacity Factor เพิ่มขึ้น โดยยกตัวอย่างที่ประเทศออสเตรเลียที่มีค่า Capacity Factor สูงถึงร้อยละ ๘๐ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกล่าวถึงโอกาสของโรงไฟฟ้า Hybrid ในประเทศไทย เช่น โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำคู่กับโซลาร์ลอยน้ำ (Floating Solar)

- นอกจากนี้ ยังได้มีการกล่าวถึงโอกาสสำหรับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการลงทุนร่วมกับ VESTAS สำหรับโครงการในอนาคตในรูปแบบบริษัทร่วมทุน (Joint Venture) หรือร่วมหุ้นส่วน (Partnership) หรือรูปแบบอื่นๆ ที่มีความเป็นไปได้

๒) การหาหรือทวิภาคีกับบริษัท ๕๐ Hertz

- เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้หารือร่วมกับบริษัท ๕๐ Hertz ซึ่งเป็นผู้ให้บริการระบบส่ง ๓๘๐/๒๒๐ kV ในบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกของประเทศเยอรมนี โดยกล่าวถึงโอกาสสำหรับความร่วมมือระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับบริษัท ๕๐ Hertz และการทำธุรกิจร่วมกันในอนาคต

๓) การหาหรือทวิภาคีกับบริษัท Baywa R.E.

- เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้หารือร่วมกับบริษัท Baywa R.E. ซึ่งเป็นบริษัทผู้ค้าส่งด้านพลังงานหมุนเวียนรายใหญ่ในภูมิภาคยุโรป มีโครงการในด้านพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar PV) และพลังงานชีวมวล

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้สอบถามถึงต้นทุนพลังงานหมุนเวียนในประเทศต่างๆ ซึ่งผู้แทนบริษัท Baywa R.E. ได้ให้ข้อมูลว่าราคาที่ทำได้ต่ำสุดอยู่ที่ ๓ ยูโรเซ็นต์/หน่วย (ประเทศสเปน) ซึ่งยังต่ำกว่าประเทศไทยมาก (ราคาต้นทุนพลังงานหมุนเวียนในประเทศไทยประมาณ ๕-๖ บาท/หน่วย) ซึ่งหากประชาชนต้องการซื้อพลังงานหมุนเวียนในราคาที่เท่ากับหรือน้อยกว่าราคาขายส่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่ ๒.๔ บาท/หน่วย (๖ ยูโรเซ็นต์/หน่วย) โดยเสนอให้ฝ่าย Baywa R.E. จัดทำโครงการพลังงานหมุนเวียนขายในประเทศไทยในราคา ๔-๕ ยูโรเซ็นต์/หน่วย และขอให้บริษัท Baywa R.E. จัดทำข้อเสนอโครงการยื่นมายังกระทรวงพลังงานเพื่อพิจารณา ซึ่งทางบริษัทฯ ได้แจ้งว่าราคาพลังงานหมุนเวียนที่ต่ำนั้น ขึ้นกับปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น ขนาดติดตั้ง ความเข้มของแสงแดด เป็นต้น

๔) การหารือทวิภาคีกับ International Energy Agency – IEA

- เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้หารือร่วมกับผู้แทนจาก International Energy Agency (IEA) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานประสงค์ให้ IEA ช่วยสนับสนุนข้อมูลที่ถูกต้องต่อสาธารณชนแก่หน่วยงานหรือองค์กร เช่น องค์กรไม่แสวงหากำไร (NGOs) และช่วยสนับสนุนภาคประชาการในการจัดทำกรอบนโยบายและกฎระเบียบในการซื้อ-ขายพลังงานหมุนเวียนเพื่อให้ราคาไฟฟ้าที่ผลิตได้จากระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์เท่ากับไฟฟ้าที่ซื้อจากสายส่งไฟฟ้า รวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์และโอกาสสำหรับการศึกษาร่วมกับ IEA เกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ ในอนาคต

๔.๖ ประโยชน์จากการเข้าร่วมการประชุมด้านพลังงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

๔.๖.๑ เป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะได้นำเสนอวิสัยทัศน์เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการพัฒนาด้านพลังงานของไทยในเวทีการประชุมระดับนานาชาติเพื่อให้ประจักษ์แก่ประชาคมโลก อันจะนำมาสู่การส่งเสริมการร่วมมือด้านพลังงานระหว่างประเทศไทยกับสถาบันด้านพลังงานสากลต่างๆ

๔.๖.๒ ประเทศไทยได้รับรู้รับทราบข้อคิดเห็นและแนวทางในการพัฒนาความมั่นคงทางพลังงานจากประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่เข้าร่วมประชุม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาภาคพลังงานของไทยต่อไป

๔.๖.๓ เป็นโอกาสอันดีในการหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านพลังงานกับผู้นำของภาครัฐและผู้บริหารระดับสูงขององค์กรระหว่างประเทศที่เข้าร่วมประชุม เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายด้านพลังงานในระดับสากล อันจะเป็นประโยชน์ต่อการผลักดันทิศทางการพลังงานของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพลังงานขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมฯ ตามข้อ ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริ จิระพงษ์พันธ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๔๗
โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๔๘